

Na konci roku 2012 byla od provozovatelů televizního vysílání vyžádána data o naplňování povinností dle ustanovení § 32 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., které ukládá, aby provozovatelé část svého programu zpřístupnili osobám se sluchovým a zrakovým postižením.

Provozovatelé byli mimo jiné vyzváni, aby zodpověděli následující dotaz:

Jaké procento pořadů jste v roce 2012 opatřili skrytými či otevřenými titulky pro sluchově postižené? Uveďte, prosím, údaje, které vycházejí z počtu pořadů a rovněž údaje, které jsou výpočtem z celkového časového rozsahu odvysílaných pořadů. Údaje poskytněte zvlášť za každý z Vámi provozovaných programů.

Zároveň Vás žádáme o poskytnutí přehledu pořadů, které byly sluchově postiženým v roce 2012 zpřístupněny.

Provozovatel Česká televize Radě v této věci poskytl za program ČT24 následující údaje:

a) z počtu pořadů

rok 2012	ČT24	
Pořady s úpravou pro neslyšící	Poč. ks	Počet %
titulky celkem	17544	70,0
z toho premiéry	12750	72,7
z toho dramatické pořady	0	
znaková řeč	754	3,0
z toho premiéry	487	64,6
z toho dramatické pořady	0	
CELKEM	25053	100,0

b) ze stopáže

rok 2012	ČT24	
Pořady s úpravou pro neslyšící	Hodin	Počet %
- titulky celkem	4648,5	53,2
- znaková řeč	227,1	2,6
CELKEM	8737,7	100

Ustanovení § 32 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. provozovatelům celoplošného televizního vysílání ze zákona ukládá „opatřit alespoň 70 % vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky“.

Provozovatel jako každoročně uvedl procentuální údaje, které vycházejí z celkového počtu odvysílaných pořadů. Navíc, na žádost Rady, poskytl letos rovněž údaje, které vycházejí z celkového času vysílání. Rada požadovala údaje získané oběma odlišnými metodami přepočtu z důvodu, že výsledná data jsou rozdílná. Zákon hovoří o povinnosti opatřit titulky určité procento vysílaných pořadů. Z této formulace ale není zřejmé, zda se výsledné zastoupení titulků získá z počtu odvysílaných pořadů, či z celkového časového rozsahu vysílaných pořadů.

Rada si je na základě vlastní zkušenosti z předcházející správní praxe a rovněž na základě informací, které jí poskytuje Asociace neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel (dále jen ASNEP), vědoma, že použije-li Česká televize výpočet z celkového počtu odvysílaných pořadů, pak výsledná čísla jsou příznivější (vyšší), než pokud je výpočet proveden z celkového času odvysílaných pořadů. Srovnáním dat zjistíme, že použitím metody výpočtu z počtu pořadů Česká televize požadavky na zastoupení titulků na programu ČT24 naplnila (rovných 70%). Použitím metody vycházející z celkového vysílacího času pořadů však k naplnění požadavků zákona na zastoupení titulků na programu ČT24 nedošlo (53,2%).

Rada při vyhodnocování naplňování zákonných požadavků přihlíží k údajům, které jsou pro provozovatele příznivější, tudíž k údajům získaným z počtu odvysílaných pořadů. ASNEP však zároveň poukazuje na údajnou neregulérnost samotných údajů, které Česká televize za program ČT24 vykazuje. ASNEP nesouhlasí s postupem, kdy Česká televize vykazuje některé pořady jako opatřené otevřenými titulky, ačkoliv ve skutečnosti se jedná o televizní grafiku, která neplní funkci kompenzační pomůcky pro osoby se sluchovým postižením. Zpravidla se jedná o velmi krátké pořady (většinou minutové, ale například i dvacetivteřinové). Dle údajů ASNEP by takových „minipořadů“ na programu ČT24 mělo být v roce 2012 více než 4 tisíce.

AO tedy přistoupilo k rozboru pořadů, které jsou v zaslaném přehledu vykázané jako opatřené otevřenými titulky.

Rozbor

Zákon nijak neukládá, kolik z daných 70% pořadů má být opatřeno otevřenými a kolik skrytými titulky, přičemž nenabízí ani žádnou definici otevřených či skrytých titulků. To provozovateli dává značný prostor započítávat do zákonné kvóty i pouhou grafiku (zejména v textové podobě). V první řadě tak vyvstává problém, jak odlišit otevřené titulky od grafiky.

Dle úzu se za titulky v prostředí televize považuje průběžný přepis (často má formu překladu z cizího jazyka) verbální složky pořadu, který se zpravidla objevuje ve spodní části obrazovky. Oproti tomu (textovou) grafikou se rozumí jakákoliv textová informace na obrazovce, nikoliv přepis aktuální verbální složky pořadu (verbální složka přitom může zcela chybět, zpravidla ji však grafika nějakým způsobem doplňuje). Grafika se může objevit v jakémkoliv místě obrazovky a od otevřených titulků se liší i typografickým provedením. V těchto intencích byly vykázané části vysílání posuzovány.

Z provozovatelem poskytnutého přehledu pořadů zpřístupněných na programu ČT24 sluchově postiženým vyplývá, že s tzv. otevřenými titulky byly v loňském roce odvysílány pouze části vysílání informující o počasí, případně označené v přehledu jako „PROMO“.

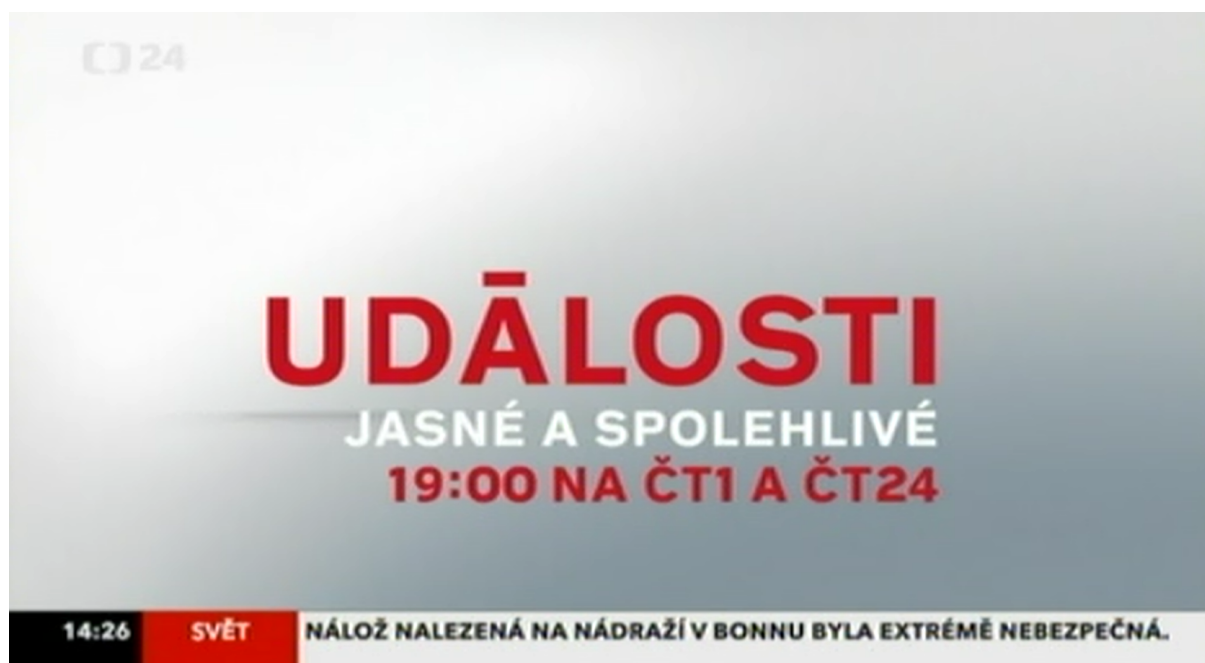
Pro podrobný rozbor bylo vybráno vysílání ze dne 12. prosince 2012. Dle zaslaného přehledu byly otevřenými titulky tento den opatřeny čtyři položky označené jako „PROMO“ (v jednom případě je položka specifikována jako „Výroky dne“) a jedna položka označená jako „Sněhové zpravodajství“.

V čase 14:26:26 vykazuje přehled část vysílání označenou jako „Promo ČT24- po-pá 6“.

Ve skutečnosti byla v daném čase vysílána (ovšem se začátkem v 14:26:07) upoutávka na zpravodajský pořad Události, který začíná denně v 19:00 hodin (vedle času tedy zcela neodpovídá ani název, pokud budeme předpokládat, že má identifikovat vysílací čas upoutávaného pořadu). Samotná upoutávka se sestává nejprve ze záběrů moderátorů ve studiu, které doprovází komentář: „Tým profesionálů ve studiu i v terénu, souhrn toho podstatného a zajímavého, živé zpravodajství z míst, kde se právě něco děje, vlastní kauzy z politiky, justice nebo byznysu“. Následují úryvky zásadních prohlášení, které pořad přinesl. Promluvy nejsou doplněny jakýmkoliv přepisem. Až v závěru, když verbální složka sděluje

kdy a kde je pořad vysílán, objevuje se logo pořadu doplněné o graficky vyvedený čas vysílání.

V dané souvislosti vyvstává další úskalí, které skýtá výše uvedený dvojitý možný výklad zákonného ustanovení týkajícího se povinnosti opatřit určité procento pořadů otevřenými či skrytými titulky. Při výpočtu z kvanta vysílaných pořadů, totiž zákon nijak neřeší, jaké procento promluv musí být otitulkováno. Teoreticky tedy může stačit pouze jedna otitulkováná věta, jako se stalo v daném případě (odmyslíme-li typografické ztvárnění a umístění dané textové informace, z nichž lze v daném případě usuzovat na grafiku).

Uvedenou problematiku však v této konkrétní situaci není nutné brát v potaz, jelikož zákon jasně hovoří pouze o pořadech. **V daném případě se však jednalo nepochybně o upoutávku (přesně řečeno oznámení provozovatele vysílání týkající se jeho vlastních pořadů), kterou § 2 odst. 1 písm. j) zákona č. 231/2001 Sb. nepovažuje za pořad, nýbrž za další část vysílání. Danou část vysílání tedy nelze do počtu pořadů opatřených titulky započítávat.**

V čase 18:59:19 dle rozpisu začíná část vysílání označená jako „Promo ČT24- po-pá 15“. Čas v tomto případě zcela odpovídá, název ovšem opět nikoliv. Jedná se o selfpromo ivysilani.cz. Nabízí ukázky z pořadů, které daná audiovizuální mediální služba na vyžádání

nabízí. Komentář přitom sděluje: „České filmy a seriály, sportovní přenosy a magazíny, to je internetový archiv České televize ivysilani v nové kvalitě obrazu i zvuku. Události, Reportéři ČT, Všechnopárty a další stovky oblíbených pořadů najdete na ivysilani.cz. Programy České televize kdykoliv a kdekoliv chcete“. Promluvy opět nejsou doplněny kontinuálním přepisem. Pouze ve chvíli, kdy se hovoří o pořadech Události, Reportéři ČT a Všechnopárty, objevují se loga daných pořadů.

Je otázkou, o jaký typ další části vysílání se v daném případě jedná (reklamu ve smyslu vlastní propagace provozovatele či oznámení provozovatel vysílání týkající se doprovodných produktů, které jsou přímo odvozeny od jeho vlastních pořadů), avšak je zcela zřejmé, že se nejedná o pořad. Zařazení do seznamu pořadů opatřených otevřenými titulky tedy opět není na místě.

V čase 23:59:55 dle rozpisu začíná část vysílání označená jako „Promo ČT24- po-pá 23“. Zajímavé je, že v kolonce délka je u této položky číslovka 0, což pravděpodobně značí části vysílání kratší než jednu minutu (v seznamu se přitom rozhodně nejedná o výjimku). V tomto čase byla vysílána část vysílání „Česká televize nabízí“, ve skutečnosti se začátkem v cca. 23:59:03 (pořízený záznam není zcela kompletní, jelikož soubor uložený na TV serveru končí několik vteřin před půlnocí). Jedná se o reklamu vysílanou za účelem vlastní propagace, která taktéž není pořadem, nýbrž další částí vysílání a tedy ji nelze do počtu pořadů

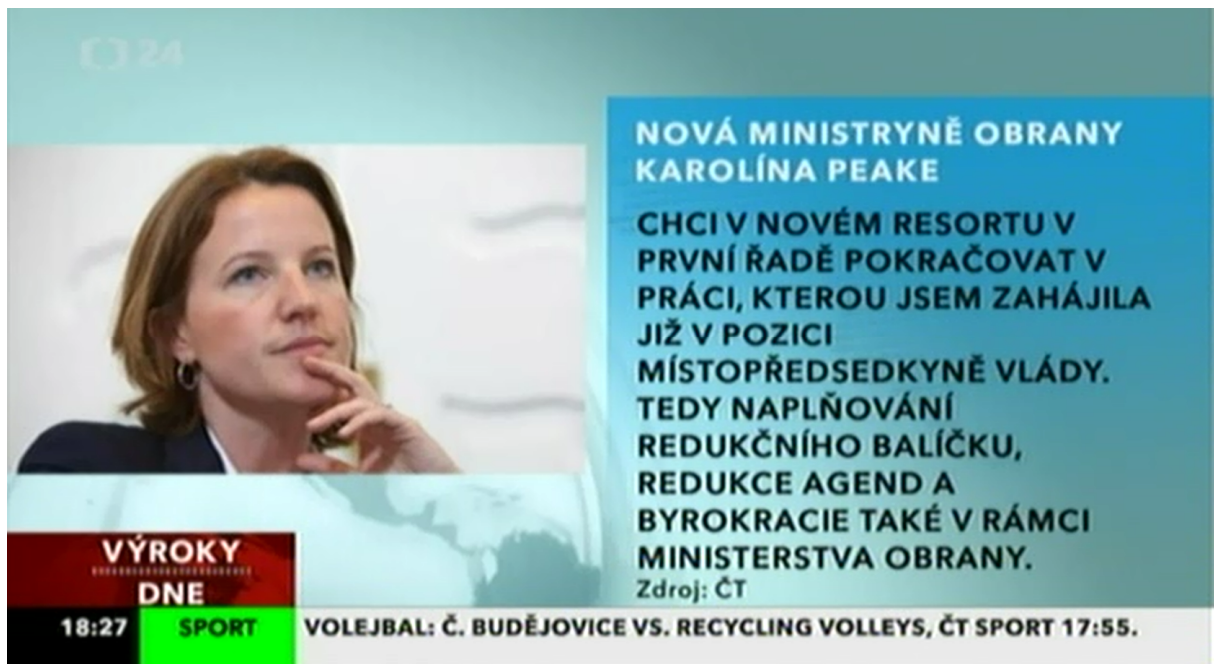
opatřených titulky započítávat. V čase cca. 23:59:58 se po té přibližně na dvě vteřiny do půlnoci (a začátku zpravodajské relace) objevuje grafika informující o dalších vysílaných pořadech.

Teoreticky by se mohlo jednat o v přehledu uvedenou část vysílání. **Ani v tomto případě se však nejedná o pořad, nýbrž o další část vysílání.**

V případě části vysílání označené jako „Výroky dne- PROMO ČT“ (odvysílané v souladu s rozpisem od 18:27:10 hodin) již o pořadu hovořit lze, a to navzdory označení „PROMO ČT“ v přehledu. Lze říci, že se jedná o pořad ve smyslu § 2 odst.1 písm. l) zákona č. 132/2010 Sb., tedy o pohyblivou obrazovou sekvenci se zvukem nebo bez zvuku, která svým obsahem, formou a funkcí tvoří uzavřený celek vysílání a představuje samostatnou položku televizního programu.

Sekvence začíná grafikou, v níž se na obrazovce postupně objevuje logo „VÝROKY DNE“, což podbarvuje hudba velmi podobná znělkám zpravodajských relací. Následují textové přepisy zřejmě zásadních výroků daného dne, které jsou doplněny o fotografii jejich autora či jinou ilustrační vizualizaci. Zvuková stopa přitom výrok neobsahuje. Celý pořad je podbarven pouze hudebním podkladem.

V závěru se opět objevuje logo „VÝROKY DNE“ následované textem © ČESKÁ TELEVIZE 2012.

Ačkoliv dynamika sekvence není velká, střídání obrazů lze považovat za pohyb. Lze též konstatovat, že obsahem, formou a funkcí tvoří uzavřený celek vysílání (to umocňuje znělka a závěrečný text © ČESKÁ TELEVIZE 2012). Z toho zároveň vyplývá, že představuje samostatnou položku televizního programu.

Jestliže se tedy jedná o pořad dle zákona č. 231/2001 Sb., je nutné posoudit, zda se jedná o otevřené titulky nebo textovou grafiku. **Vzhledem k tomu, že pořad neobsahuje verbální složku, nemůže se jednat o její přepis. Těžko lze tedy hovořit o titulcích, jedná se o textovou grafiku.**

Analogicky v případě Sněhového zpravodajství odvysílaného od 19:48:51 hodin (čas odpovídá rozpisu) lze opět hovořit o pořadu (ačkoliv neobsahuje závěrečný text informující o držiteli autorských práv), nikoliv však opatřeném titulky.

Začíná logem „SNĚHOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ“, po němž následují tabulky informující o stavu sněhu v jednotlivých místech.

Krušné hory		
Klínovec Sjezdovky 90 Přírodní 70 Vleky V PROVOZU	Bouřňák Sjezdovky 30 Přírodní 30 Vleky V PROVOZU	
Klíny Sjezdovky 60 Přírodní 60 Vleky NEJEZDÍ	Bublava Sjezdovky 50 Přírodní 100 Vleky NEJEZDÍ	
Boží Dar - Neklid Sjezdovky 65 Přírodní 60 Vleky OMEZENÉ	Fichtelberg Přírodní 100	
Telnice Sjezdovky 70 Přírodní 70 Vleky NEJEZDÍ	Cínovec Přírodní 69	
Česká Sibiř	Monínec Sjezdovky 50 Přírodní 25 Vleky V PROVOZU	

Sněhové zpravodajství
Středa 12.12.2012

19:49 **DOMOV** SNĚMOVNA ZVÝŠILA POČET MÍSTOPŘEDSEDŮ ZE TŘÍ NA ČTYŘI.

Celý pořad neobsahuje verbální složku, je podbarven pouze hudebním podkladem. Lze tedy konstatovat, že se opět jedná o textovou grafiku, nikoliv otevřené titulky. Je přitom zajímavé, že provozovatel do seznamu pořadů opatřených otevřenými titulky nezařadil i relaci „POČASÍ“, která se vyznačuje obdobnou podobou. Každopádně však lze s jejím nezařazením souhlasit.

Za pozornost stojí též skutečnost, že seznam obsahuje pouze čtyři položky označené jako „Promo ČT“, avšak ve vysílání daného dne byly obdobné části vysílání zařazeny celkem dvaadvacátkrát (čtyřicetkrát selfpromo, dvakrát Výroky dne). Též sněhové zpravodajství, vykázané pouze jednou, bylo ve skutečnosti zaznamenáno čtyřikrát. Vystává tedy otázka, proč provozovatel do seznamu některé části vysílání zařadil a jiné nikoliv, ačkoliv je jejich podoba v některých případech naprosto totožná. Nabízí se jediné vysvětlení, totiž že provozovatel některými částmi vysílání s údajnými otevřenými titulky (které však ve skutečnosti nejsou pořady či otevřené titulky neobsahují) seznam doplnil, aby výsledné procento pořadů opatřených otevřenými či skrytými titulky dosáhlo předepsaných sedmdesáti procent (tuto teorii podporuje i skutečnost, že zákonná povinnost byla splněna na desetinu procenta přesně).

AO na základě výše uvedeného prozatím navrhuje vyzvat provozovatele k podání vysvětlení ve věci daných zjištění. Návrhy usnesení obsahují názvy částí vysílání a vysílací časy tak, jak jsou uvedeny v přehledu poskytnutém provozovatelem.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) jako orgán dozoru pro oblast rozhlasového a televizního vysílání dle § 5 písm. a) a g) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, žádá provozovatele televizního vysílání

Česká televize, IČ 00027383, sídlem Kavčí hory, 140 70 Praha 4, o podání vysvětlení dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě jakého opodstatnění zařadil další části vysílání „Promo ČT24- po-pá 6“ (odvysíláno dne 12. prosince 2012 od 14:26:26 hodin na programu ČT24), „Promo ČT24- po-pá 15“ (odvysíláno dne 12. prosince 2012 od 18:59:19 hodin na programu ČT24) a „Promo ČT24- po-pá 23“ (odvysíláno dne 12. prosince 2012 od 23:59:55 hodin na programu ČT24) do přehledu pořadů s úpravou pro sluchově postižené, konkrétně jako pořady opatřené otevřenými titulky. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dnů od doručení žádosti.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) jako orgán dozoru pro oblast rozhlasového a televizního vysílání dle § 5 písm. a) a g) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, žádá provozovatele televizního vysílání Česká televize, IČ 00027383, sídlem Kavčí hory, 140 70 Praha 4, o podání vysvětlení dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě jakého opodstatnění zařadil pořad „Výroky dne- PROMO ČT“ odvysíláný dne 12. prosince 2012 od 18:27:10 hodin na programu ČT24 do přehledu pořadů s úpravou pro sluchově postižené, konkrétně jako pořad opatřený otevřenými titulky. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dnů od doručení žádosti.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) jako orgán dozoru pro oblast rozhlasového a televizního vysílání dle § 5 písm. a) a g) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, žádá provozovatele televizního vysílání Česká televize, IČ 00027383, sídlem Kavčí hory, 140 70 Praha 4, o podání vysvětlení dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě jakého opodstatnění zařadil pořad Sněhové zpravodajství odvysíláný dne 12. prosince od 19:48:51 hodin na programu ČT24 do přehledu pořadů s úpravou pro sluchově postižené, konkrétně jako pořad opatřený otevřenými titulky. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dnů od doručení žádosti.

Zpracoval: Mgr. David Chudoba

15. května 2013

